

Tillæg til miljøgodkendelse

Nørre Farup Vej 11, 6760 Ribe

04.08.2026

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	12364547	Konsulent Cvr	21111511
Husdyrbrugets navn	Jan Mortensen Tillæg	Konsulent virksomhedsnavn	Spiras
Beliggenhedsadresse	Nr. Farupvej 11	Konsulent navn	Lene Egtved Andersen
Postnummer	6760	Konsulent adresse	Niels Bohrs Vej 2
By	Ribe	Konsulent postnummer	6000
Ansøger		Konsulent by	Kolding
Ansøger navn	Jan Mortensen	Konsulent telefon	76341788
Ansøger adresse	Nr. Farupvej 11	Konsulent email	lea@spiras.dk
Ansøger postnummer	6760	Ejendom	
Ansøger by	Ribe	Ejendomsnummer	10187336
		CHR numre	43301

Sag nr.: MIS-26/000689

Sagsansvarlig: Anli

Skema nr.: 254449, version 6

Indsendt dato: 06.03.2026

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	7
MEDDELELSESPLIGT	7
ØVRIGE FORHOLD	7
OFFENTLIGGØRELSE	8
KLAGEVEJLEDNING	8
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	10
INDLEDNING	10
GENERELLE FORHOLD	10
Godkendelsens omfang	10
Tidligere godkendelser	10
Samdrift med andre husdyrbrug	11
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	11
Driftsbygninger	11
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	12
Foder	13
Husdyrgødning	13
Spildevand/restvand	13
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	14
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	14
Landskab og kulturmiljø	15
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	16
Ammoniakupåvirkning af naturområder og beskyttede arter	16
Lugt	18
Transporter	19
Støj	20
Støv, fluer og skadedyr	20
Lys	20
Driftsforstyrrelser og uheld	20
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	21
Ressourcer	21
Affald	21
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	21
ALTERNATIVE MULIGHEDER	21
SAMLET VURDERING	22
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	22
BILAG 1: GÆLDENDE VILKÅR I EKSISTERENDE MILJØGODKENDELSE	23

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om tillæg til §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Nørre Farup Vej 11, 6760 Ribe søger om følgende:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 3.848 m² til 3.933 m².
- Lovliggørelse af plads til kalvehytter på 190 m².
- Etablering af udendørs løbegård til vinterbrug (7 mdr.) på 160 m².
- Ændring af dybstrøelsesareal til sengebåse med spalter i stald 2 på 128 m².
- Ændring i dybstrøelsesarealet i stald 4 hvor 50 m² anvendes til helårsbrug for kalve og 25 m² af fællesbokse kan anvendes til helårsbrug og 725 m² anvendes fortsat kun som vinteranvendelse (7 mdr.).
- Etablering af omlæsningsplads/møddingsplads til dybstrøelse på 150 m² ved kalveplads.
- Lovliggørelse af udendørs mælkekøletank på ca. 22 m³.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 14 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 2.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse til kvægbruget på Nørre Farup Vej 11, 6760 Ribe.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 3.848 m² til 3.933 m².
- Lovliggørelse af plads til kalvehytter på 190 m².
- Etablering af udendørs løbegård til vinterbrug (7 mdr.) på 160 m².
- Ændring af dybstrøelsesareal til sengebåse med spalter i stald 2 på 128 m².
- Ændring i dybstrøelsesarealet i stald 4 hvor 50 m² anvendes til helårsbrug for kalve og 25 m² af fællesbokse kan anvendes til helårsbrug og 725 m² anvendes fortsat kun som vinteranvendelse (7 mdr.).
- Etablering af omlæsningsplads/møddingsplads til dybstrøelse på 150 m² ved kalveplads.
- Lovliggørelse af udendørs mælkekøletank på ca. 22 m³.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 4 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Denne miljøgodkendelse er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt d. 10. december 2021. Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. De vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som fortsat er gældende, fremgår af bilag 1.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Følgende vilkår i miljøgodkendelsen af 10.12.2021 ophæves: Vilkår 1, 2, 8, 12 og 13
2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²	Antal måneder på græs årligt
1. Kostald 1	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	980	0

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

1a. Gl. kalvestald ved kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	65	0
2. Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	128	0
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	973	0
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	508	0
3. (mellemgang)	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	129	0
4. Tilbygning til stald 2	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	50	0
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	25	0
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	725	5
5. Ny kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	190	0
6. Ny løbegård	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	160	5
Ialt		3.933	

- En del af dyrene i 4. Tilbygning til stald 2 og 6. løbegård skal være udegående i det antal måneder, som fremgår af ovenstående tabel. Dyrene skal være udegående i juni, juli, august og september måned. Dyrene må i den periode ikke have adgang til disse produktionsarealer.
- Produktionsarealet i 6. Ny løbegård, jf. kort 1, skal være rengjort i den periode, hvor dyrene er udegående.
- Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Husdyrgødning

- Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal	Overdækning
Gyllebeholder, 1.980 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	465 m ²	Flydelag
Gyllebeholder 2.000 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	512 m ²	Teltdug
Gyllebeholder 3.000 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	774 m ²	Teltdug
Møddingsplads (ny)	Kvæg, heste, får og geder	150 m ²	

Spildevand

- Senest ved ibrugtagning af nybyggeriet skal der foreligge en ajourført og retvisende afløbsplan, der medtager afløbsforhold fra de nye anlæg. Afløbsplanen skal som minimum vise placering af afløbsriste, ledninger og brønde. Afløbsplanen skal angive afløb for flydende husdyrgødning, restvand og overfladevand fra befæstede arealer. Afløbsplanen skal opbevares på ejendommen og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Hvis den foreliggende afløbsplan efter tilsynsmyndighedens konkrete vurdering er mangelfuld eller misvisende, kan tilsynsmyndigheden kræve yderligere dokumentation for de faktiske afløbsforhold.

Ammoniakfordampning

8. Gyllebeholder 2 og 3 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
9. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

Lugt

10. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf. Når anlæg er færdigetablet, skal dette meddeles til BBR på mail: plan-bbr@esbjerg.dk.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 4. august 2026 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunens hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoe-ringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 16. september 2026.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Nørre Farup Vej 11, 6760 Ribe har søgt en tillæg til miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 2.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning².

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om

- En udvidelse af produktionsarealet fra 3.848 m² til 3.933 m².
- Etablering af plads til kalvehytter på 190 m².
- Etablering af udendørs løbegård til vinterbrug (7 mdr.) på 160 m².
- Ændring af dybstrøelsesareal til sengebåse i stald 2 på 128 m².
- Ændring i dybstrøelsesarealet i stald 4 hvor 50 m² anvendes til helårsbrug for kalve og 25 m² af fællesbokse kan anvendes til helårsbrug og 725 m² anvendes fortsat kun som vinteranvendelse (7 mdr.).
- Etablering af omlæsningsplads/møddingsplads til dybstrøelse på 150 m² ved kalveplads.
- Lovliggørelse af udendørs mælkekøletank på ca. 22 m³.

Tidligere godkendelser

Husdyrbruget er miljøgodkendelse efter husdyrlovens §16a den 10.12.2021. Denne godkendelse meddeles som et tillæg til førnævnte godkendelse.

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der i eksisterende miljøgodkendelse fra 10.12.2021 stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at udover Nørre Farup Vej 11 ejer og driver Jan Mortensen også Tanderup Digevej 36 og Tanderupvej 22. De tre husdyrbrug er beliggende med en afstand på ca. 1,4 km og 2,0 km (luftlinje). Den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger er beregnet til 231 m. På baggrund af afstanden mellem de tre husdyrbrugs anlæg vurderer Esbjerg Kommune, at de tre husdyrbrug ikke er forureningsmæssigt forbundne. Da kriteriet om forureningsmæssigt forbundne ikke er opfyldt, er det ikke relevant at se på, om husdyrbrugene er teknisk eller driftsmæssigt forbundne.

Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Nørre Farup Vej 11.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

Driftsbygningernes placering fremgår af nedenstående kort.

Kort 1: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter §16a i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Afgørelsen er meddelt d. 10.12.2021.

- Accept af forhåndsansmeldelse/vvm-screening 2005.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at nakkebomsarealer er fraregnet.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningsskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Der sker ingen ændringer ved opbevaring af foder i forhold til tidligere miljøgodkendt.

Der er i miljøgodkendelsen fra 1.12.2021 stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper. I miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 er der ligeledes en beskrivelse vedr. husdyrgødning.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Gyllebeholder 3 har i dag vilkår om overdækning med teltdug. Af ansøgningen fremgår det nu, at gyllebeholder 2 også skal overdækkes med teltdug.

Overdækning af gyllebeholdere medvirker til en lavere ammoniakfordampning, og der stilles derfor vilkår om, at gyllebeholder 2 og 3 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, og skader skal repareres. For at undgå forvirring omkring overdækning af gyllebeholderne, ophæves vilkårene hertil i godkendelsen fra 10.12.2021 og erstattes af nye vilkår til begge gyllebeholdere i nærværende tillæg.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra dette, når byggeriet er etableret.

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 2.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Kort 2. Husdyrbrugets beliggenhed (skraveret område = Byzone)

Dispensation for afstandskrav til boring

I forbindelse med udvidelsen foretages der en mindre ændring i produktionsarealet i eksisterende ungdyrstald 2. Med den ansøgte placering af stalden kan husdyrbruglovens afstandskrav på 25 m til boring ikke overholdes. Stalden er placeret ca. 3,5 m fra egen markvandsboring.

Størrelsen af produktionsarealet er uændret, men der ændres fra dybstrøelse til spaltegulv på et areal på 128 m².

Da det er en eksisterende stald med eksisterende produktionsareal, vurderes det ikke muligt at overholde afstandskravet til boringen. Der vurderes ikke at være overflødige bygninger, som med rette kan anvendes til formålet.

Stalden er opført med betongulv, som er uigennemtrængeligt for væske. I den fornyet tilladelse til anvendelse af boringen fra 2010, er der stillet vilkår til indretning af boringen.

På baggrund af ovenstående beskrivelse vurderer Esbjerg Kommune, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til egen boring, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. De fastsatte vilkår i godkendelsen og eksisterende markvandstilladelse vurderes at være tilstrækkelige til at sikre, at der ikke opstår væsentlige gener med den ansøgte dispensation.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 3.848 m² til 3.933 m².
- Etablering/lovliggørelse af plads til kalvehytter på 190 m².
- Etablering af udendørs løbegård til vinterbrug (7 mdr.) på 160 m².
- Ændring af dybstrøelsesareal til sengebåse med spalter i stald 2 på 128 m².
- Ændring i dybstrøelsesarealet i stald 4 hvor 50 m² anvendes til helårsbrug for kalve og 25 m² af fællesbokse kan anvendes til helårsbrug og 725 m² anvendes fortsat kun som vinteranvendelse (7 mdr.).
- Etablering af omlæsningsplads/møddingsplads til dybstrøelse på 150 m² ved kalveplads.
- Lovliggørelse af udendørs mælkekøletank på ca. 22 m³.

En del af ændringerne i produktionsarealet sker inde i eksisterende bygninger. Selve kalvepladsen, møddingspladsen og løbegården etableres som plane arealer, og vil derfor ikke være synlige for omboende. På kalvepladsen opstilles der dog 15 stk. fælles kalvehytter, som er ca. 3 m x 4 m med en højde på ca. 2,5 m. De er lysegrå med mørkegrå tag.

Mælkekøletanken har en diameter på ca. 3,5 m og en højde på ca. 7 m. den er placeret op af nordgavlen ved stald 1. Staldbygningen har en kiphøjde på ca. 7,2 m.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere ny kalveplads, løbegård og møddingsplads, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger eller anlæg, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet. Det giver bedre dyrevelfærd, at kalvene opholder sig udenfor i kalvehytter.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Det ansøgte omfatter almindeligt landbrugsbyggeri af en størrelse, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyggeri. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering:

Der opføres en plads til kalvehytter på ca. 719 m² (med et produktionsareal på 190 m²) i tilknytning til eksisterende bygninger. Fra vest- og sydlige retninger er pladsen med kalvehytterne skjult af eksisterende byggeri, og her ændres der derfor ikke ved gårdanlæggets nuværende fremtræden i landskabet. Ved indkig til gårdanlægget fra nord og nordøst er pladsen med kalvehytterne placeret foran eksisterende bygningsmasse, og derfor vil der heller ikke være nogen merpåvirkning af landskabet fra disse retninger.

Mælkekøletanken er synlig fra nord, øst og delvist fra vest, men da den har samme højde som staldbygningen, og den er placeret tæt ved, vurderes den ikke at give anledning til merpåvirkning af landskabet fra disse retninger. Den udvendige løbegård placeres mellem eksisterende bygninger og tæt beplantning, og vil dermed ikke påvirke landskabet.

Der stilles ingen vilkår, da det ansøgte vurderes ikke at medføre nogen merpåvirkning af landskabet.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 4.231 kg NH₃/år (nudrift) / 3.684 kg NH₃/år (8 årdrift) til 4.295 kg NH₃/år.

Nedenstående vurderinger tager udgangspunkt i "worst case".

Naturområder omkring husdyrbruget

Esbjerg Kommune har gennemgået omgivelserne omkring anlægget og har konstateret, at nærmeste beskyttede natur, er en sø ca. 1.200 meter syd for anlægget, som modtager en deposition på 0,0 kg N/ha/år. Der er heller ingen kendte forekomster af bilag IV arter omkring anlægget.

Nærmeste internationalt beskyttet naturområde er fuglebeskyttelsesområde (nr. 51 - Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb) og habitatområde (nr. 78 - Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde). For begge gælder at belastningen er 0,0 kg N/ha/år.

Som det fremgår af ovenstående, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt, da der ikke findes sådanne omkring anlægget.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter omkring anlægget.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter Brun langøre, dam-, vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd- og skimmelflagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

I vurdering er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på at det ansøgte ikke omfatter at gamle træer fældes, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt ikke umiddelbart er overholdt. Ansøger har søgt om dispensation jf. §34 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger, er udpeget som Farup Sønderby 4. Nærmeste samlede bebyggelse er Nørre Farup (Farup Sønderby 4), mens nærmeste byzone/fremtidig byzone er Kærbøl By. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Beregningsen viser, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt til nærmeste byzone og til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt, men ikke til beboelse i samlet bebyggelse. Kommunen kan vurdere om der er grundlag for konkret at fravige geneniveauerne – den såkaldte 50 %-regel:

Følgende kriterier skal være overholdt, for at reglen kan anvendes:

Kriterie 1: Den vægtede gennemsnitsafstand til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. er mere end 50 % af den beregnede geneafstand for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.

Kriterie 2: Derudover må lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges, medmindre:

- lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i et andet staldafsnit, der ligger tættere på de berørte områder og beboelsesbygninger, eller
- afstanden fra det staldafsnit, hvor emissionen forøges, er mindst 200% af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

Hensigten med bestemmelsen er at give mulighed for at eksisterende husdyrproduktioner kan foretage enkelte produktionsmæssige tilpasninger, hvis lugtgenerne ikke forøges.

Esbjerg Kommune meddeler dispensation jf. §34 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder ovennævnte kriterier. Kommunen har på den baggrund vurderet, at kriterierne for at anvende 50 %-reglen er opfyldte, og at det ansøgte projekt kan godkendes, uanset overskridelsen af lugtgeneniveauet.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der er i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, og vilkår til håndtering og udkørsel af fast og flydende husdyrgødning.

Da vilkår 1 i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 ophæves, stilles der et nyt vilkår til andelen af udegående dyr, da dette også er en forudsætning for lugtberegningerne. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Transporter

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transport. Der forventes ingen mærkbare ændringer vedr. transport i forhold til nudrift. Til- og frakørselsforholdene er også beskrevet.

I miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 er der stillet vilkår om hvilke indkørsler der må benyttes og til tidspunktet for udmugning og transport af dybstrøelsesmåtte. Disse vilkår er fortsat gældende.

Støj

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjkloder på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjkloderne er i drift. Nærværende projekt medfører ingen ændring af støjende aktiviteter på husdyrbruget.

Der er i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 stillet vilkår til maksimal støjbelastning og at hvis det skønnes nødvendigt kan beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning. Disse vilkår er fortsat gældende.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener. Der sker ikke væsentlige ændringer i forhold til tidligere godkendte forhold.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, er der i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige. Vilkåret er fortsat gældende.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr. Nærværende projekt vurderes ikke at medføre væsentlige ændringer i forhold til skadedyr.

Der er i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 stillet vilkår om at bekæmpelse af fluer og skadedyr sker efter gældende retningslinjer. Samtidig er der stillet vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr og renholdelse af omgivelserne. Disse vilkår er fortsat gældende.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning. Nærværende projekt forventes ikke at medføre ændringer i lyspåvirkningen for omboende.

Der er i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 stillet vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Der er redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten og i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021.

Der er i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 stillet vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald ved ophør af produktionen og vilkår om beredskabsplan. Disse vilkår er fortsat gældende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Forbruget af el og vand samt diesel og fyringsolie er uændret.

I miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 er der stillet vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier. Disse vilkår er fortsat gældende.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten og i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021.

Der sker ingen ændringer i mængden eller håndtering af affald på ejendommen. Der er i miljøgodkendelsen fra 10.12.2021 stillet vilkår til opbevaring og bortskaffelse af affald. Disse vilkår er fortsat gældende.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Der etableres fast overdækning på to gyllebeholdere.

Der stilles vilkår om fast overdækning af de to gyllebeholdere.

Alternative muligheder

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår ansøgers redegørelse for alternative løsninger.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Høring af udkast til afgørelse

I forbindelse med den offentlige høring i minimum 14 dage er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Bilag 1: Gældende vilkår i eksisterende miljøgodkendelse

Vilkår fra Miljøgodkendelsen af 10.12.2021

De overstregede vilkår er ikke gældende mere. De øvrige vilkår omfatter også nærværende tillæg.

Husdyrproduktion

1. ~~Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:~~

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²	Antal måneder på græs årligt
Stald 1	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	180	0
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	150	
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	980	
Stald 2	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	973	0
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	636	
Stald 3	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	129	0
Ny tilbygning m. dybstr.bokse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	1.200	5

2. ~~Dyrene i den ny tilbygning skal være udegående i det antal måneder, som fremgår af ovenstående tabel. Dyrene skal være udegående i juni, juli, august og september måned.~~
3. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
4. Dokumentation for afgræsning skal ske ved logbog over hvornår dyrene flyttes ud og ind. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i minimum 5 år og vises tilsynsmyndighedens på forlangende.
5. Dybstrøelsesafsnittet den nye tilbygning, skal tømmes for dybstrøelse i den periode hvor dyrene er udegående.

Indretning og drift

6. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
7. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

8. ~~Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.~~

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
1. Gyllebeholder, 1.980 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	465 m ²
2. Gyllebeholder 2.000 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	512 m ²
3. Gyllebeholder 3.000 m ³ (ny)	Ingen krav	774 m ²

9. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
10. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Spildevand

11. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye tilbygning og ensilagesiloen, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Ammoniakfordampning

12. ~~3. Gyllebeholder (gul markering på kortet i bilag 1) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.~~
13. ~~Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.~~

Lugt

14. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
15. Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel af husdyrgødning fra anlæggene lørdag eller søn- og helligdage.
16. Pumpning af gylle fra kanaler / fortank til gyllebeholder skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00
17. Udrensning og transport af husdyrgødning fra staldanlægget skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.

Transport

18. Til- og frakørsel skal ske via indkørslen mod nord og syd.
19. Udmugning og transport af dybstrøelsesmåtter m.v. må ikke foretages på lørdage samt søn- og helligdage.
20. Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske via indkørsel fra Nørre Farup Vej.

Støj

21. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt – målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

22. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.
23. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
24. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

25. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

26. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
27. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

28. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Uheld

29. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Råvarer og hjælpepestoffer

30. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
31. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
32. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

33. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
34. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

35. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

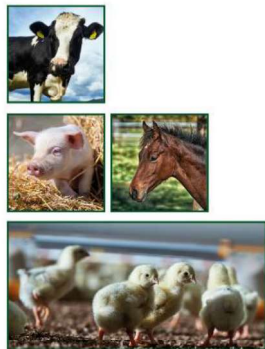

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Ansøgning om tillæg til Miljøgodkendelse §16a stk. 4

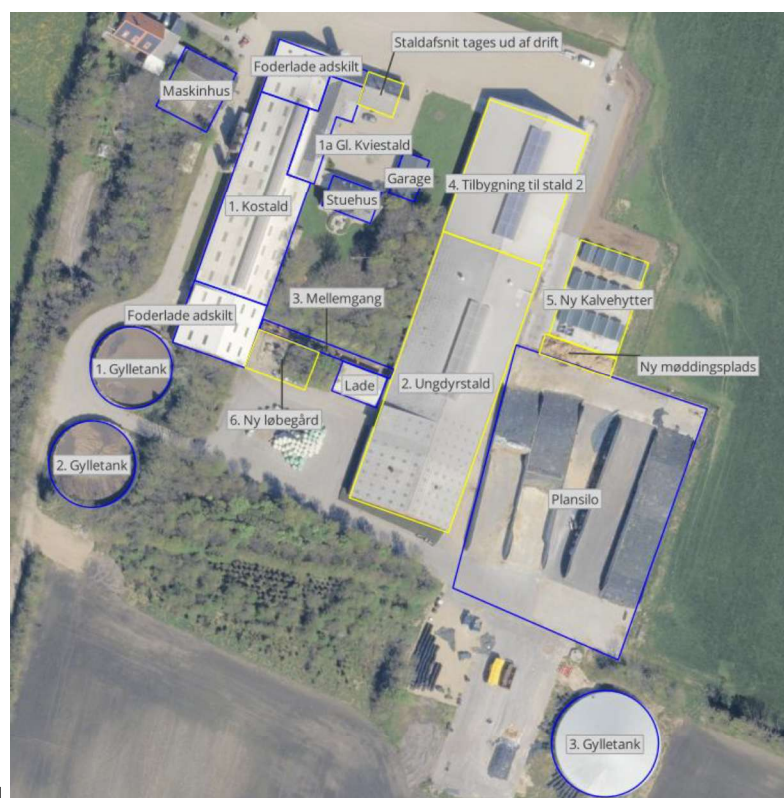
Jan Mortensen

Nr. Farup vej 11

6760 Ribe

Ansøgning om godkendelse af plads til kalvehytter samt etablering af løbegård og møddingsplads samt mindre ændringer i produktionsarealet i eksisterende stalde.

Skema 254449 i www.husdyrgodkendelse.dk

Datablad

Ansøger og ejer	Jan Mortensen Nr. Farup vej 11 6760 Ribe Kontaktperson på miløsagen: Jan Mortensen Mobil: 23431645 Mail: jkm@nypost.dk
Husdyrbrugets adresse	Nr. Farup vej 11, 6760 Ribe
CVR-nummer	12364547
CHR-nummer	43301
Kommune	Esbjerg Kommune
BFE-nummer	5610315003
Matrikel-nr.	4a, Nr. Farup By, Farup m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ansøger driver husdyrproduktion på Tanderup Digevej 36 og Tanderupvej 22.
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	254449
Konsulent	Spiras CVR-nr.: 21111511 Lene Egtved Andersen, lea@spiras.dk , 7634 1788

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Nr. Farup vej 11. Det ansøgte omfatter en godkendelse af en opført plads til kalvehytter, etablering af udendørs løbegård til brug i vinterhalvåret, ændring af et mindre dybstrøelsesareal til sengebåse i stald 2, ændring i stald 4, hvor der etableres et mindre areal til kalve til helårsbrug og dybstrøelsesarealet opdeles, så 90 m² også kan bruges hele året. Desuden vil en del af pladsen ml. kalvehytter og plansiloen blive brugt til omlæsningsplads for dybstrøelse og der etableres teltoverdækning på 2. Gylletank samt opsætning af en mælketank.

Produktionen er ikke et IE-brug, da det er en malkekvægsproduktion.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved det ansøgte projekt.

Til rapporten er vedlagt følgende bilag: 1. Produktionsarealer og 2. Redegørelse for ændret indtegning af kostald (1+1a).

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	5
2. Ikke-teknisk resume	6
3. Miljøtekniske redegørelse	8
3.1 Indretning og drift af anlægget	8
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	12
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	12
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	12
3.4.1 Generelle afstandskrav	15
3.4.2 Bilag IV arter	15
3.5 Ammoniakemission og -deposition	16
3.5.1 Naturpunkter	16
3.6 Lugtemission	16
3.7 Øvrige emissioner og gener	19
3.7.1 Støj	19
3.7.2 Støv	20
3.7.3 Lys	21
3.7.4 Skadedyr	21
3.7.5 Transporter	21
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	22
3.8.1 Spildevand	23
3.8.2 Olie- og kemikalier	23
3.8.3 Vand- og energiforbrug	23
3.8.4 Foder	24
3.9 BAT-Ammoniakemission	24
3.10 Grænseoverskridende virkninger	26
3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund	26
3.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed	26
3.13 Alternative løsninger	26
3.14 Samspelet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5	27
3.15 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6	27
3.16 Oplysninger om konsulenten	27
4. Konklusion	27

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved en udvidelse af produktionsarealet til malkekøer og opdræt fra 3.848 m² til 3.933 m², en udvidelse på i alt 85 m² samt etablering af en omlæsningsplads til dybstrøelse med et areal på 150 m².

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, idet udvidelsen sker i tilknytning til eksisterende bygninger.

Produktionsarealer er opgjort ud fra fysisk opmåling i samarbejde med ansøger.

1. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Nr. Farup vej 11. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt en malkekvægsbesætning med en nuværende miljøgodkendelse fra dec. 2021, som er delvist udnyttet. Stald 4 blev i den nugældende miljøgodkendelse godkendt med et produktionsareal på 1.200 m², hvor der er opført 800 m². De resterende 400 m² vil ikke blive udnyttet.

Det ansøgte omfatter en godkendelse af en opført plads til kalvehytter, etablering af udendørs løbegård til brug i vinterhalvåret, ændring af et mindre dybstrøelsesareal til sengebåse i stald 2, ændring i stald 4, hvor der etableres et mindre areal til kalve til helårsbrug og dybstrøelsesarealet opdeles, så 90 m² også kan bruges hele året. Desuden ansøges om en omlæsningsplads til dybstrøelse og etablering af teltoverdækning på 2. Gylletank.

Kvægbrug er ikke IE-brug, og er dermed ikke omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Landskabelige forhold

Den eneste synlige ændring i landskabet er kalvepladsen, som allerede er etableret. Kalvepladsen er synlig fra nord og øst, hvor den ses med det eksisterende staldanlæg i baggrunden og falder naturligt ind i det eksisterende byggeri.

Potentielle gener

Der er kun være tale om mindre ændringer/udvidelser af ejendommens produktionsareal og det vurderes at det samlede billede ift. transport, støj mv. fra ejendommen ikke vil ændre sig ifm. det ansøgte og forsat ikke vil være til væsentlige gene for de omkringboende.

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk viser, at krav til lugtgeneafstandene til nærmeste naboer og byzone overholdes med en god margin, mens geneafstanden til samlet bebyggelse ikke er overholdt i forhold til nyanlæg, men da lugtemissionen ikke vil øges forhold til nuværende drift, søges der om dispensation.

Der forventes ikke at ske mærkbare ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen og det vil forsat hovedsageligt være den nordlige samt den sydlige indkørsel, der vil blive brugt til produktionen.

Fluer og skadedyr vil forsat blive bekæmpet.

Døde dyr opbevares på ejendommen og vil ikke være synlig for forbipasserende.

Husdyrgødning

Der produceres gylle og dybstrøelse på ejendommen. Gylle udbringes med gyllevogn med læssekran og slæbeslanger. En del af husdyrgødningen leveres til biogas. Der ansøges om en omlæsningsplads til dybstrøelse imellem pladsen til kalvehytter og plansiloanlægget.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Der er et fast krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

BAT i forhold til ammoniak er overholdt ved at etablere fast overdækning på to gylletanke.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, da udvidelsen sker i tilknytning til eksisterende bygninger.

0-alternativet er at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

2. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

2.1 Indretning og drift af anlægget

Bygningssættet på Nr. Farup vej 11 er placeret samlet, med de eksisterende stalde, foderlagre og gødningsopbevaringsanlæg.

Der ansøges om følgende:

Stald 1 + 1a:

Ændret inddeling af staldafsnit - opdeles i nudrift og ansøgt i stald 1 og 1a med uændrede produktionsarealer i stald 1. Se beskrivelse i bilag 2.

Ansøgt drift:

Staldafsnit 1a: 65 kvm produktionsareal anvendes hele året som bufferstald - kalvene flyttes til nye udendørs kalvehytter samt nye kalvebokse i stald 4. Længen længst mod nord (blå markering) tages ud af brug som stald, og overgår til lager. Produktionsareal ansøgt er reduceret ift. nudrift.

Stald 2

Ungdyrstalden: I ungdystalden etableres et mindre sengebåseafsnit i en tidligere dybstrøelsesboks. Arealet til dybstrøelsesboks reduceres tilsvarende. Produktionsareal er uændret, men sengebåseafsnittet håndteres som "Nyt" ift. BAT.

Stald 3

Mellemgang - ingen ændringer.

Stald 4

Tilbygning i forlængelse af stald 2.

Nudrift: Stalden er oprindeligt søgt til 1200 kvm produktionsareal som fællesboks kun til vinterbrug 7 mdr.

Ansøgt: Stalden er etableret med et adskilt kalvekøkken i nordenden. Der er kun etableret 800 kvm i samlet fælles boksareal.

Der etableres i ansøgt drift en ny række enkeltbokse til kalve 50 kvm til helårsbrug. Fællesboksarealet opdeles så der kan anvendes et dybstr. areal på 25 kvm til helårsbrug mens 725 kvm fortsætter kun som vinteranvendelse (7 mdr.).

Stald 5

Ny plads til Kalvehytter: Der ansøges om etablering af 190 kvm udendørs kalvehytter og fælleshytter på plads med afløb til gylletanken.

Stald 6

Ny løbegård: Der ansøges om etablering af ny udendørs løbegård med spaltegulv på ca. 160 kvm til vinteranvendelse (7 mdr.). Placering er langs med mellemgangen (3). Løbegården vil ikke blive anvendt om sommeren, hvor belægningen af dyr er lavere pga. dyr på græs.

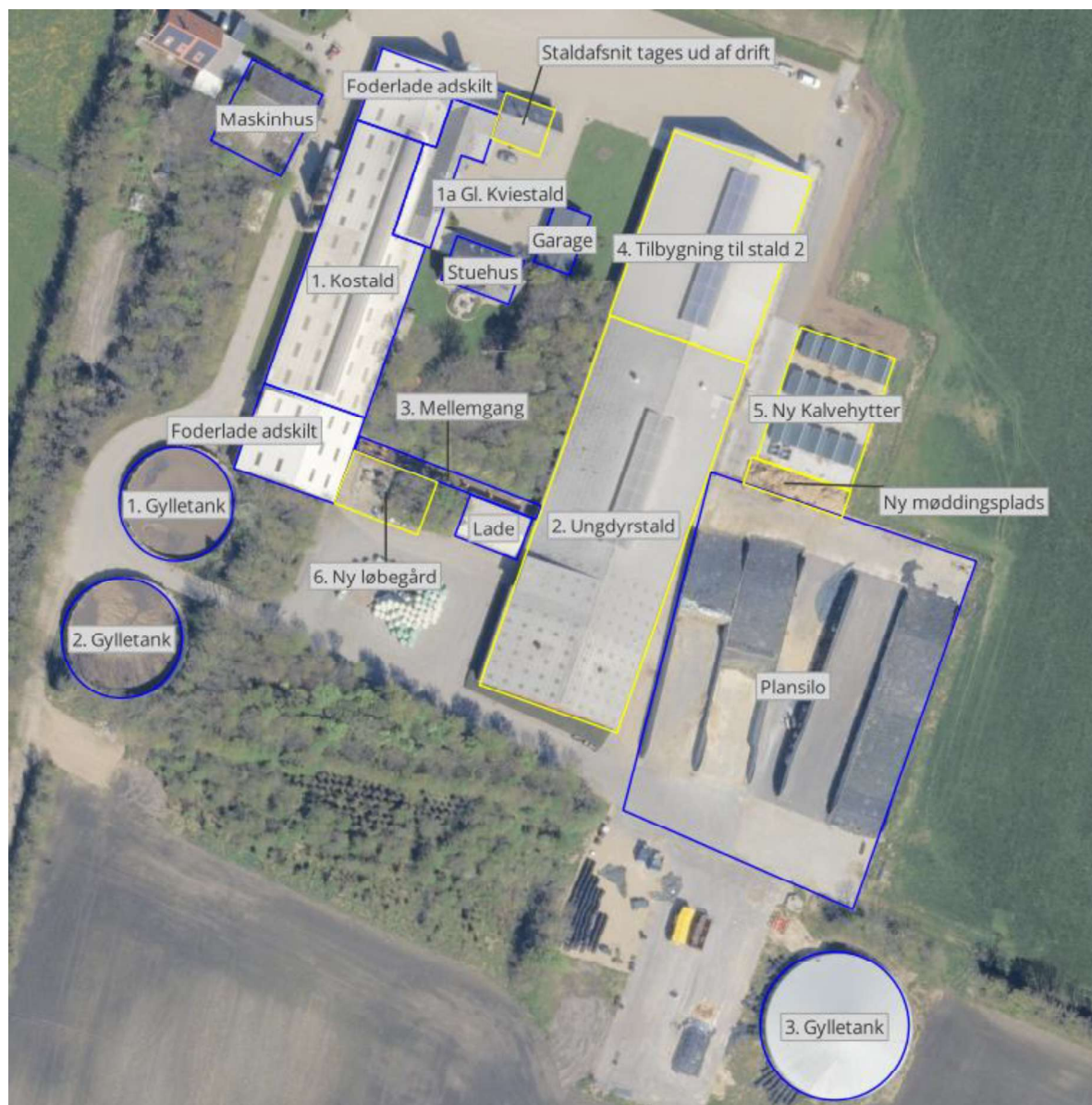
En del af pladsen ml. kalvehytter og plansiloanlægget blive benyttet som omlæsningsplads til dybstrøelse. Der vil kun ligge dybstrøelse på pladsen i kortere perioder. Pladsen vil have et mål på ca. 150 m².

Desuden er der opstillet en mælketank ved nordgavlen af kostalden/foderladen.

Alle bygninger vil således også fremadrettet ligge i tilknytning til hinanden. Oversigt over anlægget ses på Figur 1.

Det ansøgte indeholder ændringer i produktionsarealet i forhold til nudriften og i forhold til hvordan driften så ud i 2018 (8 års drift). Produktionsarealet er i 8 års driften på 3.048 m². I det ansøgte udvides produktionsarealet fra de nuværende 3.848 m² til 3.933 m², dvs. en samlet udvidelse på 85 m². Placering af produktionsarealer fremgår af Bilag 1.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.

Figur 1 Oversigtskort (Blå: eksisterende anlæg, Gul: nye anlæg el. anlæg hvor der sker ændringer)

Stald	8-års drift	Nudrift	Ansøgt drift
1. kostald	Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) 980 kvm	Uændret	Uændret
1a. Gl. kalvestald v. kostald	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 150 kvm Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 180 kvm	Uændret	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 65 kvm
2. Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) 973 kvm Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 636 kvm	Uændret	Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) 1.101 kvm Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 508 kvm
3. Mellemgang	Malkekøer, kvier og stude Sengestald m. fast gulv 129 kvm	Uændret	Uændret
4. Tilbygning til stald 2	-	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 800 kvm Udegående min. 5 mdr.	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 725 kvm Udegående min. 5 mdr. Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse 25 kvm Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 50 kvm
Ny 5. kalvehytter	-	-	Kalve <6 mdr. Dybstrøelse 190 kvm
Ny 6. løbegård	-	-	Malkekøer, kvier og stude Spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) 160 kvm Udegående min. 5 mdr.

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra dec. 2021 som er delvist udnyttet. Stald 4 blev i miljøgodkendelse godkendt med et produktionsareal på 1.200 m², hvor der er opført 800 m². De resterende 400 m² vil ikke blive opført.

Da miljøgodkendelsen er fra 2021 og da en del af godkendelsen er udnyttet, er nudriften og 8 års driften ikke helt identisk.

Produktionsarealet er opgjort ud fra en fysisk opmåling af staldene foretaget af ansøger og Spiras.

Malkestald og opsamlingsplads rengøres efter hver malkning og indgår derfor ikke som produktionsareal.

På ejendommen findes tre gyllebeholdere og så ansøges der om at anvende en del af pladsen ml. kalvehytter og plansiloanlægget som omlæsningsplads til dybstrøelse. Der vil kun ligge dybstrøelse på pladsen i kortere perioder. Pladsen vil have et mål på ca. 150 m².

Der vil forsat blive produceret fast og flydende gødning på ejendommen. Dybstrøelsen køres fra staldene i marken til udspredning eller til biogas. Foderrester og mindre mængder af dybstrøelse fra småkalve mv. opbevares i gylletankene, så der er ingen oplag af dybstrøelse på ejendommen. Gødningsoptbevaringslagrene ses på figur 1 og tabel 2.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m³)	Overfladeareal (m²)	NH₃-effekt
1. Gyllebeholder	1994	1.980	465	-
2. Gyllebeholder	2000	2.030	512	50 %
3. Gyllebeholder	2012	3.000	774	50 %
I alt		7.010 m³	1.751 m²	
Møddingsplads	Ny	300 m³	150 m²	-

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Der vil kun ske mindre ændringer i produktionen af husdyrgødningen som følge af et lidt større spalteareal. Den mindre mængde ekstra gylle der vil blive produceret, vil blive opbevaret i ejendommens eksisterende gylletanke. Der vil fremadrettet være ekstra kapacitet i 2. gylletank, da der ved etablering af fast overdækning ikke længere vil blive ledt regnvand i gylletanken.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Se afsnit 2.1.

Det vurderes, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig og udvidelserne foretages i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøges driver husdyrproduktion på Tanderup Digevej 36 og Tanderupvej 22. På grund af afstanden er der ikke produktionsmæssig sammenhæng med Nr. Farup vej 11.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed

Ejendommen er beliggende i udkanten af Nørre Farup, som er en klassisk marsklandsby med landbrugsejendomme og boliger, der er beliggende i et åbent marsklandskab. Området er i kommuneplanen udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og der er flere større landbrug i nærheden. I følge kommuneplanen ligger ejendommen desuden i et område med bevaringsværdigt landskab, værdifuldt kulturmiljø og område med kulturhistoriske bevaringsværdier.

Ejendommen ligger udenfor div. beskyttelseslinjer og fredet område mv. og der er lang afstand til nærmeste beskyttede dige.

Den eneste ændring der vil være synlige uden for matriklen, vil være pladsen til kalvehytter, som allerede er opført. Kalvepladsen er synlig fra nord og øst, men den ligger med eksisterende stalde og plansiloanlægget i baggrunden, så pladsen falder naturligt ind i den eksisterende bygningsmasse.

Kommuneplans temaer	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	-
Særligt værdifuldt landbrugsområde	Ejendommen ligger delvist inden for Særligt værdifuldt landbrugsområde
Områder med landskabelig værdi	En mindre del af husdyrbruget ligger i område med bevaringsværdigt landskab
Uforstyrrede landskaber	Umiddelbart vest og syd for ejendommen
Områder med særlig geologisk værdi	-
Rekreative interesseområder	Nr. Farup vej er en del af cykelruten Vikinger og Vadehavet
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Ejendommen ligger i område med værdifuldt kulturmiljø og delvist i område med kulturhistoriske bevaringsværdier
Kirkeomgivelser	Ejendommen ligger delvist inden for kirkeomgivelse
Kystnærhedszonen	Ligger ca. 280 m fra kystnærhedszone
P-lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	-
Økologiske forbindelseslinjer	-
Skovrejsningsområder	Ejendommen ligger i område med uønsket skovrejsning
Fredet område	-
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	-
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	-

Tabel 3 Kommuneplanstemaer (kilde: Arealinfo.dk + Esbjerg.dk)

Figur 2 Beskyttet natur (§3) indenfor 1.000 m fra husdyrbruget (Lyseblå streg: vandløb)

2.4.1 Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	Meter	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Markvandsboring - DGUnr. 140.318 Ca. 3,5 m til 2. Ungdyrstald min. 25 m til 6. Ny løbegård	Nej
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	> 200 m	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ca. 100 m	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Ca. 75 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 200 m	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	Ca. 20 m	Ja
Naboskel (30 m)	Ca. 38 m	Ja
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 85 m (fra ny stald) Farup Sønderby 5 (ejet af ansøger)	Ja
Eksisterende og fremtidigt byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 440 m Kærbøl	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv (50 m)	Ca. 144 m Farup Sønderby 4	Ja

Tabel 4 Afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6 og 8 (afstande er målt fra nærmeste husdyranlæg hvor der sker en ændring)

Afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er alle overholdt på nær afstandskrav til vandboring. Der søges hermed om dispensation, da der er tale om en eksisterende stald, hvor der også i dag er husdyrproduktion.

Placeringen af kalvepladsen og løbegården vurderes som hensigtsmæssig i forhold til både eksisterende bygninger og i forhold til landskabet og visuelt vil det falde naturligt ind i bygningsmassen.

Alternative placeringer er fravalgt af hensyn til driftsbygningernes interne placering.

Det vurderes, at placeringen i tilknytning til de eksisterende anlæg vil bevirke mindst mulige gener i forhold til landskabet og naboer.

2.4.2 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret bilag IV arter inden for 1.000 m fra ejendommen. Den nærmeste registrering af Bilag IV arter er 1,8 km NØ for ejendommen, ved Farup Holdeplads, hvor der er registreret forskellige arter af flagermus.

Det kan ikke udelukkes, at der lever andre bilag IV arter i området, eks. andre arter af flagermus og markfirben, der er udbredte i Jylland.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. Der vil ikke blive fjernet gamle træer el. bygninger ifm. projektet, der kan være levested for flagermus.

På grund af den store afstand vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

2.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

2.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kat. 1. natur er beliggende i Natura 2000 området Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde, som ligger 4,5 km sydøst for husdyrbruget. Naturområdet er et rigkær af naturtypen 7230.

Der ligger ikke andre landbrugsejendomme med husdyrproduktion inden for den kritiske afstand til kategori 1-natur. Det betyder, at kravet til totaldeposition er på 0,7 kg N/ha.

På grund af den store afstand er der ingen risiko for at den planlagte udvidelse vil have en negativ effekt på naturområdet. Afstanden betyder, at der ikke afsættes ikke ammoniak på overdrevet.

Kategori 2-natur

Nærmeste kat. 2-natur er et overdrev, der ligger ca. 6,9 km sydøst for anlægget. Krav til kat. 2-natur er maks. 1 kg N/ha i totaldeposition. På grund af den store afstand er totaldepositionen til naturområdet på 0 kg N/ha.

Kategori 3-natur

Nærmeste kat. 3-natur er mose ca. 2,7 km sydøst for ejendommen.

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha. På grund af den store afstand vil merdepositionen til naturområdet ligge på 0 kg N/ha.

Øvrig §3 beskyttet natur

Nærmeste §3 beskyttet natur, som ikke er omfattet af kat. 1-3 er en sø, der ligger ca. 1 km syd for husdyrbruget. Der vil heller ikke være nogen merdeposition til søen.

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur, og da merdepositionen til kategori 3 natur og øvrig §3 beskyttet natur ligger under 1 kg N/ha i merdeposition, så vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil få en negativ effekt på naturarealerne i området.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i det internationale naturbeskyttelsesområde, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

2.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

Dybstrøelse køres direkte fra stalden i marken hvor det nedpløjes og gylletanke omrøres kun ifm. udbringning, så lugt ifm. gødningshåndtering begrænses.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra

ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Som det fremgår af figur 3, er lugtgenekriteriet overholdt til nærmeste nabo og byzone. Nærmeste nabo, som ikke ejes af ansøger, er Farup Sønderby 4 som også er beliggende i samlet bebyggelse og nærmeste byzone er Kærbøl.

Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone eller samlet bebyggelse eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig, vil lugtgenekravet blive forøget, da der i så fald vil være kumulation. Der ligger to andre husdyrbrug inden for 100/300 m til Farup Sønderby 4 og inden for 300 m til Farup Sønderby 2 og Nørre Farup Vej 2, 15A og 17.

Lugtgenekravet til samlet bebyggelse, Farup Sønderby 2 og 4 samt Nørre Farup Vej 2, 15A og 17, er ikke overholdt. Da lugtemissionen ikke stiger i ansøgt drift, kan kommunen dispensere fra afstandskravet, såfremt afstandskravet er overholdt med mere end 50 pct., hvilket er tilfældet. Der ansøges derfor om dispensation efter 50 % reglen.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Farup Sønderby 2	0	FMK	97,2	97,2	207,5	Ja
 Farup Sønderby 4	2	FMK	97,2	97,2	169,1	Ja
 Nørre Farup Vej 15A	0	FMK	97,2	97,2	238,8	Ja
 Nørre Farup Vej 17	0	FMK	97,2	97,2	270,1	Ja
 Nørre Farup Vej 2	0	FMK	97,2	97,2	233,8	Ja
 Nørre Farup Vej 9	0	FMK	97,2	97,2	323,9	Ja
 Farup Sønderby 2	2	NY	230,8	276,9	208,5	Nej
 Farup Sønderby 4	2	NY	230,8	276,9	168	Nej
 Nørre Farup Vej 15A	2	NY	230,8	276,9	237,9	Nej
 Nørre Farup Vej 17	2	NY	230,8	276,9	267,7	Nej
 Nørre Farup Vej 2	2	NY	230,8	276,9	233,7	Nej
 Kærbøl By, Farup	1	NY	348	382,8	513,9	Ja

Figur 3. Samlet resultat af lugtberegningen.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for enkelt bolig og byzone er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og til områdetyperne byzone og enkelt bolig. Afstandskravet ift. samlet bebyggelse er ikke overholdt, men der søges om dispensation, da lugtemissionen ikke vil stige ifm. det ansøgte. jf. figur 3.

Da lugtemissionen ikke stiger vurderes det, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener fra ejendommen.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

2.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

2.7.1 Støj

Husdyrbrugets støjklender er malke-/køleanlæg, foderanlæg, gyllepumpe, kompressor samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen samt kørsel med markmaskiner. De væsentligste støjklender er levering af foder og ensilering. Se figur 5.

Brugen af traktor vil normalt foregå i dagtimerne. Dog påregnes der sæsonbestemt arbejde (eks. ensilering og efterårsarbejde i marken), der går ud over dagtimerne.

Blanding af foder sker med en stationær foderblander som blander foder to gang i døgnet, kl. 05 og 16. Foderblanding med en stationær foderblander støjer mindre end ved traktordrevet foderblanding.

Malkeanlægget vil afgive nogen støj. Der malkes tre gange i døgnet. Kompressor til nedkøling af mælk er placeret indendørs.

Pumpning af gylle internt på ejendommen sker med el-pumpe, som er meget støjsvag.

Støjklender	Nudrift	Ansøgt drift
Malkning og vask af anlæg	3 gange/dag. 4 timer/gang Kl. 04.00-09, 12.00-17 og 20.00-01.00	Uændret
Afhentning af mælk	20 min hver anden dag Tidspunktet varierer. Kan forekomme hele døgnet.	Uændret
Køling af mælk	Støjsvag. Kompressor er indendørs	Uændret
Høst og ensilering	Grovfoder ca. 5 dage/år.	Uændret
Levering af råvarer	Hver 14. dag Ca. 1 time/gang.	Uændret
Gyllepumpning	2 gang/uge/ 1 time /gang	Uændret
Gylleudbringning	Ca. 10 dage I sæsonen	Uændret
Modtage og afhente dyr	Uændret Kl. 05.00-12.00	Uændret

Tabel 5 Støjklender samt driftstid for støjklender.

Arbejdet planlægges, så der så vidt muligt tages hensyn til de omkringboende.

Det vil forsat hovedsageligt være den sydlige og den nordlige indkørsel, der vil blive brugt ifm. produktionen og hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid, dog vil der være aktiviteter som foregår sidst på natten/i de tidlige morgentimer, så som malkning og foderblanding.

Det vurderes, at støjbilledet fra ejendommen ikke vil ændres væsentligt ift. den produktion der er på ejendommen i dag og det forventes forsat ikke at være et problem for de omkringboende.

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

Figur 4 Indretning

2.7.2 Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af halm i forbindelse med strøning med strømaskine samt ved aflæsning af råvarer i foderlade. Støvgenerne er hovedsageligt inde i staldene og i foderladen, men der vil også være lidt støvbevægelse ud af staldens sider. Der vil ikke være støvpåvirkning udenfor ejendommens matrikel.

Ved snitning af halm, tages der hensyn til vindretning ift. naboer.

Der vil ikke ske ændringer vedr. støv. Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

2.7.3 Lys

I alle driftsbygninger er der installeret LED belysning. Kun i kostalden er der lys om natten, så dyrene kan orientere sig og der er lys i malkestalden i de tidlige morgentimer.

Lyset i staldene styres af en dagslyssensor, og der er natsænkning på lyset i kostalden. Udenfor er der på driftsbygningerne almindelig orienteringsbelysning, som styres af bevægelsessensorer.

Natsænkning af lyset i kostalden og bevægelsessensorer uden for bygninger vil begrænse gener for de omkringliggende beboelser. Det vurderes, at husdyrbruget kan drives uden at det medfører væsentlige lyspåvirkninger af omgivelserne.

Der vil ikke ske ændringer i ejendommens lysforhold, så ændringerne forventes ikke at give anledning til ændringer i lyspåvirkning af omgivelserne.

2.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Der er serviceaftale med et rottebekæmpelsesfirma omk. bekæmpelse af rotter og mus.

Der muges ugentlig ud hos kalvene, hvorved udvikling af fluelarver forhindres. Fluebekæmpelsen sker ved at udvande Neporex i alle hjørner og kanter af dybstrøelsesafdelinger ved hver udmugning. Der anvendes også rovfluer. Et højt hygiejneniveau, herunder at holde antallet af fluer på et lavt niveau er en del af konceptet "Arlagården", som ejendommen er tilsluttet. Forholdene kontrolleres jævnligt af Arla.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende. Der vil ikke ske ændringer i bekæmpelse af skadedyr på ejendommen, så det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften forsat ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

2.7.5 Transporter

Der er driftsmæssig til- og frakørsel fra Nørre Farup vej og via markvejen syd for ejendomme, der har indkørsel ved Mejlby Engevej. Herudover er der indkørsel fra Farup Sønderby.

Transport ifm. markarbejdet, herunder ved ensilering, og kørsel med gylle foregår via den sydlige indkørsel, så naboer ikke generes.

Tunge transporter sker typisk i dagtimerne og på hverdage, men der er også transporter herudover ifm. afhentning af mælk og dyr. Desuden er der kørsel med gylle, ensilering mv. i dyrkningssæsonen, som kan forekomme på øvrige tidspunkter

Antallet af transporter nudrift og ansøgt drift fremgår af Tabel 6 nedenfor.

Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Afhentning af mælk	183	Uændret
Afhentning af dyr	24	Uændret
Indlevering af foder /korn	26	Uændret
Ensilering/eget foder	500	Uændret
Halmkørsel	30	Uændret
Dieselolie	8	Uændret
Udbringning af husdyrgødning	500	Uændret
Handelsgødning	5	Uændret
Døde dyr	26	Uændret
Renovation	26	Uændret
I alt	Ca. 1.328 transporter	Uændret

Tabel 6: Det skønnede antal transporter

Der forventes ikke at der vil ske mærkbare ændringer vedr. transport. Overordnet set vurderes det at antallet af transporter være uændret.

Afgassede biomasse kommer ikke retur til ejendommen, men opbevares på anden ejendom.

Det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboerne. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Olie- og kemikalieaffald

Spildolie opsamles i 200 l tromle og afleveres til Marius Pedersen.

Emballage fra pesticider rengøres og opbevares i storsække. Emballagen bortskaffes til renovation, medmindre andet er angivet på etiketten. Evt. kemikalieaffald opbevares i kemikalierrum og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Kanyler og medicinrester opbevares i skab i servicerum, og afleveres til dyrlæge.

Fast affald

Dagrenovationen opbevares i container ved stuehuset og afhentes af den kommunale renovationsordning.

Genbrugeligt affald/forbrændingseget affald forefindes i form af pap, papir, plastic og gammelt jern. Dette affald opbevares i container og afleveres på Ribe genbrugsplads.

Lysstofrør, batterier m.v. afleveres ligeledes til Ribe genbrugsplads.

Døde dyr

Afhentning af døde dyr sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr placeres på spalter og overdækkes med kadaverkappe, placeret vest for de 2 eksisterende gyllebeholdere og afhentes af DAKA. DAKA bruger markvejen mod syd, så der ikke køres forbi naboer.

Husdyrgødning

Opbevaring af gylle sker i godkendte gylletanke. Gylletankene inspiceres løbende for tæt flydelag og ved tømning for utætheder mv. Gylletankene er beliggende i risikoområde og der udføres løbende 5 års beholderkontrol. Beholderne tømmes med sugekran og risikoen for spild er derved minimal.

Hovedparten af dybstrøelsen køres direkte i marken til udspredning. Foderrester og mindre mængder af dybstrøelse opbevares i gylletanken.

Der vil ikke ske ændringer vedr. mængde eller håndtering af affald på ejendommen. Samlet vurderes det, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

2.8.1 Spildevand

Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygninger. Vaskevand fra staldene ledes til gylletank og vaskevand fra malkeanlægget ledes til off. kloak.

Overfladevand fra plansiloanlæg ledes til gylletanke.

Tagvand ledes til faskiner i læhegn og beplantning syd for ejendommen.

Overfladevand fra plads til kalvehytter og løbegården vil blive ledt til gylletanke.

Maskiner vaskes på befæstet areal (vaskeplads) mellem plansiloanlægget og ungdyrstalden. Der er afløb fra vaskepladsen til gyllebeholder.

Der vil ikke ske ændringer i håndtering af ejendommens øvrige spildevandsforhold. Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand forsat vil ske på forsvarlig vis.

2.8.2 Olie- og kemikalier

Alle olietanke på Nr. Farup vej 11 er overjordiske og placeret på betongulv uden afløb. Dieselolien opbevares i to tanke, en tank på 2.500 l fra 2018 og en tank på 1.800 l fra 2002. Dieseltankene er placeret i maskinhuset vest for kostalden. Fyringsolietanken er på 1.200 l og er fra 2002. Den er placeret i foderladen.

Kemikalier opbevares i aflåst rum med fast gulv uden afløb. Påfyldning af sprøjte foregår på vaskepladsen. På sprøjten er der monteret en rentvandstank og spuledyse. Fortynding af den sidste rest af sprøjtevæske foregår på skiftende steder i marken. Rengøring foregår i marken på skiftende steder.

Handelsgødning opbevares i maskinhuset indtil udspreddning. Afløb i maskinhuset ledes til gyllekanaler.

Rengøringsmidler opbevares i tætsluttende emballager i maskinhuset samt i servicerrum ved malkestalden.

Opbevaring af olie, kemikalier mv. ændres ikke ved det ansøgte projekt. Det vurderes at olie og kemikalier opbevares på forsvarlig vis, så der ikke opstår risiko for forurening af jord, vand og luft.

2.8.3 Vand- og energiforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra vandværk.

Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et forbrug af vand til vask af malkestald og maskiner. Der er markvandsboring.

Det vurderes ikke at vandforbruget vil ændre sig som følge af det ansøgte.

Vandbesparende foranstaltninger

Der genbruges vand fra mælkekøling til vask af malkestald.

Der føres ikke løbende journal over vandforbruget, men forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Vandmåleren tjekkes årligt.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
Ei	200.000 kWh	Uændret

Dieselolie	20.000 l	Uændret
Fyringsolie	1.500 l	Uændret
Vandforbrug	15.000 kbm	Uændret

Tabel 7 Skønnet vand- og energiforbrug

Der anvendes el til belysning, malkeanlæg, køletank og der anvendes diesel til maskiner.

Det forventes ligeledes at energiforbruget vil ligge på et uændret niveau.

Energibesparende foranstaltninger

Frekvensstyret vakuumpumpe til malkeanlæg.

Der sker varmegenindvinding fra stalde og malkeanlæg.

Der anvendes LED belysning i driftsbygninger.

Det vurderes, at der i fornødent omfang forsat er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

2.8.4 Foder

Foderet består som primært af græs og majsensilage, samt indkøbt kraftfoder. Der fodres efter foderplan som udarbejdes af kvægbrugskonsulent. Derved sikres det, at det altid er den nyeste viden, som ligger til grund for foderplanen.

Foderplanen afstemmes løbende således, at fodermængden tilpasses køernes aktuelle ydelse. Ligeledes foretages der løbende kvalitetsmålinger fra mejeriet, herunder af mælkenes ureaindhold. Derved sikres det, at køerne ikke er overforsynet med protein. Der tages foderanalyser af grovfoderet med henblik på konstatering af fosfor- og proteinindhold i foderet. Foranstaltningerne sikrer, at der ikke udskilles unødige næringsstoffer i gyllen.

Grovfoder (ensilage) opbevares i udendørs plansiloanlæg på støbt areal. Indkøbt foder opbevares i siloer.

Der vil ikke ske ændringer ift. foder.

Det vurderes, at de tiltag, der praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder og ensilage forsat er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne, samt at BAT bliver opfyldt i forhold til fodring.

2.9 BAT-Ammoniakemission

Det samlede BAT-krav er beregnet til 4.338 kg NH₃.

For kvægstalde er den eneste godkendte teknologi til reduktion af ammoniak fra stalden, gylleforsuring, som kan anvendes i stalde med ringkanal el. bagskyl.

Herudover er der mulighed for at etablere fast overdækning på gylletanke.

Desuden vil BAT-kravet kunne overholdes ved at etablere dybstrøelse eller fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

På ejendommen er der etableret fast overdækning på 3. gylletank. Tiltaget reducerer ammoniakemissionen med ca. 155 kg/år. For at overholde BAT-kravet ved de ansøgte ændringer, så etableres der fast overdækning på 2. gylletank. Tiltaget reducerer ammoniakemissionen med ca. 102 kg/år.

Ved overdækning af de to gylletanke vil den faktiske emission fra produktionen være på 4.295 kg NH₃ og BAT-niveauet er dermed overholdt og reduceret med yderligere 43 kg NH₃/år. Gylleforsuring er fravalgt, da BAT kravet overholdes på anden vis. Se tabel 8.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3738	600	4338
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3798	497	4295
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	43
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8 BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1. Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
2. Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
2. Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
2. Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
3. Mellemgang	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
4. Tilbygning til stald 2	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
4. Tilbygning til stald 2	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
4. Tilbygning til stald 2	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
1a GI kalvestald ved kostald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
1a GI kalvestald ved kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
5 Ny Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
6 Ny Løbegård	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 9 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

2.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

2.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Ejendommen ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomt indvindingsområde.

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Der etableres en løbegård i forbindelse med mellemgangen og stald 2 og en plads til kalvehytter. Da der er tale om mindre ændringer vil der ikke forekomme større terrænændringer og flytning af større mængder jord.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.3 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholdere foregår med sugekran. Opbevaring og håndtering af olieprodukter og kemikalier sker på forsvarlig vis. Håndtering af olieprodukter sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

2.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved antibiotikaresistens og mulig smitte fra husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Nr. Farup vej 11 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

2.13 Alternative løsninger

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, da udvidelsen sker i tilknytning til eksisterende stalde og øvrige ændringer sker i eksisterende bygninger.

2.14 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

2.15 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan sådanne situationer skal håndteres. Beredskabsplanen vil blive opdateret løbende ifm. med ændringer på ejendommen.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

2.16 Oplysninger om konsulenten

Lene Egtved Andersen, Miljøkonsulent, Spiras, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

3. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

4. Bilag

Bilag 1 Produktionsarealer

Opgørelse af produktionsarealer-Nr. Farupvej 11. Basis miljøgodkendelse 2021 + tillæg til miljøgodkendelse 2026.

Opgørelse over produktionsarealer som afkaster lugtemission = Bokse med dybstrøelse, sengebåse + spalter og gangarealer men fratrasket nakkeboms-arealer. Opsamling og returgange tæller ikke med i produktionsareal ligesom stalde som ikke anvendes 5 mdr. om sommeren tæller med i lugtberegningen.

	Godkendt 2021	Ansøgt i Tillæg
Stald 1A Kalvestald og bokse		
Kalve	180 (12 mdr.)	0
Køer <u>dybstr.</u>	150 (12 mdr.)	65
i alt S1a	330 kvm	65 kvm
Stald 1 Kostald		
Køer sengebåse spalter	980 (12 mdr.)	Uændret
i alt S1	980 kvm	980 kvm
Stald 2 Ungdyrstald m. køer		
<u>Eksist.</u> bokse i lade <u>dybstr.</u>	416 (12 mdr.)	Uændret
<u>Eksist.</u> -sengestald køer og kvier	973 (12 mdr.)	Uændret
<u>Eksist.</u> Dybstrøelsesbokse - ændres til sengebåse (22,2 x 7 (-nakkebom 27,0))	128 (12 mdr.) <u>dybstr.</u>	128 (12 mdr.) sengebåse m. spalter
I alt S2	1.609 kvm	1.609 kvm
Stald 3 Mellemgang		
<u>Eksist.</u> drivgang fast gulv	129 (12 mdr.)	Uændret
i alt S3	129 kvm	129 kvm
Stald 4 - tilbygning til stald 2		
Bokse til køer og kvier til anvendelse 7 mdr. af året	800 kvm (7 mdr.)	725 kvm (7 mdr.)
Kalvebokse (30 x 1,6)		25 kvm (12 mdr.)
		50 kvm (12 mdr.)
I Alt S4	800 kvm	800 kvm
5 - NY udendørs kalvehytter (er etableret) 15 <u>stk</u> a ca. 2,9x4,4)	0	190 kvm (12 mdr.)
6 - Ny Løbegård ved mellemgang	0	160 kvm (5 mdr.)

Bilag 2

Beskrivelse af ændring af indtegnet inddeling af staldafsnit i nudrift til ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse for Nr Farup Vej 11.

I forbindelse med aktuel ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse er det blevet konstateret at inddelingen af stald 1 Kostald i den seneste miljøgodkendelse fra 2021 ikke er sket korrekt.

Der er tale om en over årene sammenbygget bygning bestående af "nyere" løsdriftsstald til malkekøer med naturlig ventilation til kip og foderlader i begge ender bygget sammen med 2 "ældre" staldbygninger ud mod gårdspladsen med kalvebokse og fællesbokse.

Løsdriftstalden er traditionel med ventilation til kip. Stalden er med adskillelse til mindre foderlade i nordenden og en tilbygning i sydenden med en lidt større foderlade adskilt med en brandvæg. Kalvestalden med enkelt- og fælles bokse ligger i de ældre rødstens staldbygninger, der oprindeligt har været den gamle kostald med bindestald. De ældre bygninger med kalvestalden har fast hvælvinge loft med halmloft over og ventilation er mekanisk og de ældre bygningsdele er adskilt fra hhv. malkestald, kostald og foderlade med enten en 1/1 væg eller 3/4 væg.

Opmåling af produktionsarealer blev foretaget i 2021 af ejer Jan Mortensen selv forud for miljøansøgningen, hvor eneste ændring i pågældende staldafsnit var at godkendelsen skulle overgå til produktionsareal. Jan Mortensen var på daværende tidspunkt ikke opmærksom på at "1 kostalden" kun burde have været angivet med selve løsdriftstalden som et separat staldafsnit forureningsteknisk og tilsvarende kalvestalden som et separat staldafsnit. Ligeså burde foderladen i den sydlige del af bygningen ikke have været tegnet med.

Med det nu ansøgte tillæg justeres indtegningen i ansøgningen således at kostalden tilpasses til de faktiske forhold, dvs. løsdriftsstalden "1 kostald" og adskilt fra foderladerne, og der oprettes et separat staldafsnit 1a til kalvestalden og fællesboksene, som ligger i de ældste staldbygninger ind mod kostalden. Der sker ingen ændringer af de opmålte produktionsarealer som er uændrede.

Herunder vises forskellene mellem optegningen hhv. i den nuværende tilladelse og optegningen som den fremgår af aktuel ansøgning om tillæg.

Kostalden som indtegnet i den nuværende godkendelse:

Kostalden 1 og kalvestalden 1a som indtegnet i aktuel ansøgning om tillæg

